

Протокол

Изнесено заседание на НРГ по “Младежка работа”

Място: МЦ Пловдив

Дата: 02 - 04.04.2026

Присъстват: Даниел Джинсов, Йордан Дянков, Мария Теодорова, Мария Салабашева, Величка Лазарова, Ралица Стойчева, Розалина Недкова, Лилия Еленкова, Мирослав Цеков, Адела Бозмарова, Стефан Георгиев.

Заседанието води: Адела Бозмарова

Протокол: Стефан Георгиев

Дневен ред

1. Откриване на заседанието на НРГ
2. Представяне на промени в ЗМ във връзка с младежката работа (младежка работа, младежки работник, младежки център и др.)
3. Представяне на стандарти за МЦ
4. Условия реда за придобиване и отнемане на статут на МЦ
5. Стандарти за качество в младежката работа
6. Компетентностен модел на младежкия работник
7. Етичен кодекс
8. Други

По точка Първа от Дневния ред

При проверката на кворума в началото на заседанието е установено, че такъв не е на лице. Взето е решение заседанието да продължи в режим на дискусия, при който се обсъждат точките, но не се взимат решения и не се подписва протокол с гласувания. Присъстващите членове също са уведомени, че е постъпил писмо по електронната поща от страна на Министерството на младежта и спорта, което уведомява за невъзможност за присъствие на представители на институцията, както и липсата на административно обезпечаване. Г-н Стефан Георгиев (изследовател) е определен за протоколиращ срещата. Към т. Други е добавено предложение да се изпрати отговор на директор Дирекция „Младежки политики“, както и към министъра на младежта и спорта по отношение отсъствието на представители на институцията като участници, но и във връзка липсата на административно обезпечаване съгласно приетите Правила на НРГ.

НРГ се съгласява да продължи заседанието в режим на информиране и обсъждане поради липса на кворум за вземане на решения. НРГ добавя към точка Други изработването на отговор към директор Дирекция, както и писмо към министъра на младежта и спорта, свързани с отсъствието на ресорната институция.
--

По точка Втора от Дневния ред

Адела Б. и Мария Т. като излъчени представители в работната група за разработване на предложения за промени в Закона за младежта, представят разработените предложения, както и мотивите към тях. По време на представянето тече обсъждане и изясняване на текстовете, в режим на съгласуваност между вече обсъдените и предложени на ММС промени. Адела Б. и Мария Т. информират присъстващите и за резултатите от проведената работна среща на 26.03.2026 г. между представители на ръководството на ММС, дирекция “Младежки политики” и работната група по разработване на предложения за промени в ЗМл.

В хода на представянето са очергани четири основни направления на промените: регламентиране на младежката работа и статута на младежките центрове, оптимизиране на планирането и управлението на политиките на местно, регионално и национално ниво, актуализиране на изискванията към национално представителните младежки организации и усъвършенстване на Националната информационна система за младежта. Акцент е поставен върху необходимостта от въвеждане на ясни дефиниции, стандарти за качество и устойчиви механизми за финансиране.

Обсъдени са предизвикателствата, свързани с липсата на нормативна уредба за младежката работа, ограничената устойчивост на младежките центрове при проектно финансиране, както и недостатъчната ефективност на съществуващите механизми за планиране и участие на младите хора. Подчергана е необходимостта от засилване на ролята на младежките съвети, гарантиране на реално младежко участие и подобряване на координацията между институциите.

Специално внимание е отделено на предвидените мерки за институционализиране на младежката работа, децентрализация на политиките, укрепване на капацитета на младежките организации и дигитализация на процесите чрез развитие на НИСМ като централен инструмент за управление и мониторинг. Отбелязано е, че промените ще допринесат за повишаване на качеството, прозрачността и ефективността на младежките политики, както и за по-добро съответствие с европейските принципи и практики.

НРГ изрази принципна подкрепа за предложените изменения като необходима стъпка към устойчиво развитие на младежкия сектор и повишаване на ролята на младежката работа в България.

По точка Трета от Дневния ред

НРГ обсъди възможни предложения, които формулират основните стандарти за функциониране на младежките центрове, като очертава тяхната роля, ценности и изисквания към организацията, дейността и управлението им. Инфраструктурата, средата и дейностите на младежките центрове са структури, насочени към подкрепа и развитие на младите хора чрез неформално обучение, като работят на принципите на демокрацията, равенството, участието и социалното включване.

Стандартите обхващат ключови области: ясна мисия и ценности, ефективна организационна структура с квалифициран екип, подходяща инфраструктура, активно партньорство с институции и организации, както и осигуряване на качество чрез постоянна

оценка и обратна връзка. Подчертава се значението на достъпността, безопасната среда и включването на различни групи млади хора, включително уязвими. Акцент се поставя върху устойчивото управление както по отношение на ресурси и финанси, така и чрез дългосрочно планиране, прозрачност и сътрудничество с местната власт.

НРГ взе предвид всички предложения, обсъди ги и интегрира предложения на участниците по целесъобразност в основния текст. НРГ изрази съгласие за интегриране на допълнителни предложения в единен консолидиран файл. Финалният документ ще завършат Мария Теодорова, Йордан Дянков и Адела Бозмарова.

По точка Четвърта от Дневния ред

Предложена е процедура за предоставяне и отнемане на статут на младежки център, базирана на обективна оценка и ясно разписани стандарти. Основната роля има експертна комисия, назначавана от министъра на младежта и спорта за конкретен период или оценка, включваща представители на ключови институции и младежкия сектор, при гарантиране на независимост и липса на конфликт на интереси.

Процедурата включва събиране и анализ на документална и теренна информация, провеждане на интервюта със служители и млади хора, наблюдение на дейности и оценка спрямо националните стандарти. На тази основа се изготвя задължителен експертен доклад с препоръки, който служи за вземане на окончателно решение от министъра.

Предвижда се статутът да се предоставя за определен период (например 3 години), с възможност за условно одобрение и междинен преглед. Регламентират се също извънредни проверки (вкл. по сигнал), както и условия за повторно кандидатстване при отказ или отнемане на статута. Целта е да се гарантира прозрачност, качество и устойчивост в работата на младежките центрове. Дискусията обхваща определяне на задължителни и допълнителни индикатори, както и въвеждане на скала при оценяването и описание на нивата на оценка. Има съгласие за включване на задължителни индикатори, свързани с участието на младите хора съгласно Хартата на Съвета на Европа.

НРГ взема предвид всички направени предложения и се съгласява те да бъдат интегрирани в цялостен текст на процедурата, която да се завърши от Мирослав Ц.

По точка Пета от Дневния ред

В рамките на проведеното обсъждане е разгледан консолидиран документ за стандарти за качествена младежка работа в България, разработен на база съществуващи работни материали и практики. Основната цел на документа е да въведе единна рамка за качество, която да хармонизира подходите в младежката работа, да подпомогне организациите в сектора и да гарантира ефективното използване на ресурсите.

В хода на дискусията е подчертано, че младежката работа следва да се разбира като съвкупност от дейности с и за младите хора, насочени към тяхното личностно, социално и гражданско развитие. Акцент е поставен върху ролята ѝ като инструмент за изграждане на активни и отговорни граждани чрез методите на неформалното учене и доброволното участие. Участниците се обединиха около необходимостта стандартите да стъпват върху ясно дефинирани ценности и принципи, включително демокрация, права на човека, равенство, участие и приобщаване. Подчертано е значението на създаването на безопасна и

подкрепяща среда, както и на активното включване на младите хора във всички етапи на младежката работа.

Обсъдени са основните направления на стандартите, разделени в две ключови области – практика на младежката работа и организационно управление. В частта „практика“ се акцентира върху необходимостта от планиране на дейностите на база реалните нужди на младите хора, тяхното качествено изпълнение от подготвени специалисти, както и наличието на механизми за мониторинг, оценка и обратна връзка. В частта „управление“ е отчетена важността на прозрачността, стратегическото планиране, развитието на човешките ресурси и изграждането на партньорства.

Специално внимание е отделено на системите за оценка на качеството, включително въвеждането на регулярна самооценка и външна оценка, използването на индикатори и доказателства, както и активното участие на младите хора в тези процеси. Отбелязано е, че подобен подход ще допринесе за по-голяма отчетност и устойчиво подобряване на дейностите. В рамките на обсъждането е уточнено, че за да бъде една дейност определена като младежка работа, тя следва да включва активно участие на младите хора, елемент на учене и процес на развитие. Липсата на тези елементи поставя под въпрос качеството и същността на съответната дейност.

НРГ изрази съгласие, че въвеждането на единни стандарти ще допринесе за повишаване на качеството в сектора, за по-добра защита и равен достъп за младите хора, както и за засилване на доверието към младежката работа като важен елемент от общественото развитие. Работата по документа ще продължи в следната последователност: интегриране на двата файла (Адела и Стефан), вземане предвид на Ирландския модел, подобряване на чек лист за стандартите, окончателен преглед на документа (Мирослав).

По точка Шеста от Дневния ред

Направено е представяне на сондаж, проведен сред младежки работници от младежките центрове, свързан със степента на образование, придобити компетентности чрез допълнителни обучения, добавената стойност на обученията, както и тяхното приложение на практика. Информацията служи за създаване на обективна картина при вземане на решения.

НРГ обсъжда изграждането на компетентностен модел за младежки работници, включително изискванията за образование, обучение, оценяване и сертифициране. Поставя се въпросът за необходимото образователно ниво (средно, висше или сертифицирано обучение), както и за съдържанието, продължителността и организацията на обучителните програми. Подчертава се значението на практическото обучение под супервизия и на ясни механизми за регистриране и валидиране на резултатите от ученето. Необходимо е да се определят основните компетентностни области, както и изискванията за стаж и професионален опит. Като основа за разработване на рамката се разглеждат съществуващи европейски модели, по-специално този на SALTO, адаптиран към българските условия. Представен е и литовският модел, при който чрез законодателство се регламентира регистрирането, валидирането и признаването на резултатите от учене, както и процесът на сертифициране чрез специализирана агенция.

Дискутира се, че оценяването на компетентностите следва да се извършва периодично – в началото, в края и известно време след приключване на обучението, включително чрез самооценка.

Разглеждат се въпроси, свързани със заплащането и финансирането на младежката работа, включително възможността за приравняване на възнагражденията с тези на учителите, както и финансирането на дейности в младежки центрове, пространства и мобилна работа. Ключов стратегически въпрос е дали обучението и сертифицирането да бъдат интегрирани във формалната образователна система или да функционират като самостоятелна структура. Уточнено е, че съгласно НАПОО минималните изисквания включват средно образование и 960 часа обучение по съответната специалност.

НРГ взе предвид всички изразени предложения и мнения, като се съгласи, че подходът трябва да е по-обхватен предвид текущото състояние на работата на терен. Съгласи се, че е от изключителна важност да се постигне хармонизиране в компетентностите на младежките работници независимо дали работят в младежки център, младежки пространства, младежки организации, организации, които работят с и за млади хора и пр. НРГ ще продължи да работи по развитието на концепция, която да предложи компетентностен модел, на база на който да се надгражда. Сформиран е малък екип в състав – Лилия Еленкова, Розалина Недкова, Даниел Джинсов и Силвия Николава.

По точка Седма от Дневния ред

НРГ се информира за напредъка по етичния кодекс, но предвид ограничението на времето се съгласи, че тази точка остава за следващо заседание.

По точка Други от Дневния Ред

- НРГ изготви писмо, което да е отговор до директора на Дирекция „Младежки политики“, както друго писмо към министъра на младежта и спорта по отношение отсъствието на представители на институцията като участници, но и във връзка липсата на административно обезпечаване съгласно приетите Правила на НРГ.
- Член на групата, Даниел Джинсов, представи възможност за включване на НРГ в събитие през м. юни, което е свързано с младежка работа. Това събитие може да се разшири до национална конференция и така общността да реализира още една възможност за широк дискуссионен форум.

С изчерпване на точките от Дневния ред, заседанието приключва.

Председател на НРГ МР:
Адела Бозмарова